

Latweefchu Uwiſes.

Nr augstaš Geweſchanas = Kummiſſiones ſianu un nowehleſchanu.

Nr. 4. Zettortdeenâ tanni 25tâ Janwar 1823.

No Kurſemmes, 12ta iſteifſchana.

Nirms no Kurſemmes eedalliſchanaš, no Pilſkungu aprinkeem un no tahm kirſpchehm, kaš pee winneem peederr, runnaſim, papreeſchu gan buhs japeeminn to Kurſemmes pilſatu un meeſtu; winnu ne waid daudſi un gan drihſ wiſſi maſi. Muſſu Tehwu=ſemme pee 12 zilwekeem, kaš uš ſemnehm dſihwo, tiſſkai weens patš pilſatneekš irr jarehkina. Pilſatu irr pawiffam 11, un meeſtu irr 10 Kurſemne, kâ jau Nr. 48 tappe peeminnehtš. Muſſu pilſatu leelumš ne fa=eet kôhpâ ar winnu wezzumu, kâ arri pee zilweku behrneem to redſ, kad jaunaka mahſe to wezzaku pahraug. Zapatt ne pehz ſawa wezzuma, bet pehz ſawa leeluma muſſu wirſpilſatš par wiſſu Gubernementu

Jelgawa, kaš preeſch 550 gaddeem no Kurrata no Medem wiſſu papreeſch tappe ušnemta buhweht, kâ jau tanni Nr. 3. tappe iſteifkš. Leiſchi, 73 gadduš pehz pirmaš uſtaifſchanaš to gluſchi nodedſinaja karrâ laiſkâ, gan atkal tappe ušbuhweta, bet maš meeſtiſch allaſchin palikke, kamehr ta Leel=Kunga Gattarta dehlš Priddriffkiš tē paſtahwigu dſihwofli ušnehme. No Gattarta par pilſatu tappe eezelta un breeſcha galwu par pilſatu ſehgeli dabbuja. Karru laiſkōš no Kreeweem un Eweedreem daſchu reiſi ušwinnetâ, un walni wiſſapfahrt tappe ušmeſti, kaš taggad pagal lam ſagruiſchi un iſlibdſinati. To jaumu brangu pilli, fur 300 kambari eekſchâ, preeſch 70 gaddeem uš to paſchu weetu, fur wezza pilš bija, ſtarp Leeluppeš un Driffes, ušzehle. Jelgawa, Nihges klahuma deht, ne kad eekſch andeleſchanaš ſupra naw bijuſi. Pilſatš ſtahw leelâ klaijuma, wezzōš laiſkōš wiſſapfahrt lauki bija, bet kad daudſreifaſim pee labbibas

fulſchanaš no rijahm uggunš-grehki zehlahš, tad tappe pawehlehtš, lai tohš laukus pa plawahm pamett. Pulkku uppu Jelgawaš klahumâ ſatekk kôhpâ, un tadehl pawaffarâ brihſcham arri ſeemâ leeli pluhdi ap Jelgawaš, tâ kâ ja leelš uhdens, ar laiwahm daſchâš eelâš warr eebraukt. Leelš grahwis, ko taš Leelš-Kungš Zehkabs preeſch puſš trefchu ſimš gaddeem no Ewehtas uppeš lihdf Driffki pa qahm werſtehm likke iſrakt, eet zaur wiſſu pilſatu. Zaur muſſu zeeniga Zeiſara ſehelaſtibu un labdarrifchanaš ſehiſ grahwis taggad tirguš weetâ ittin brangi pahrtaiſihtš, kâ tanni Nr. 44. ſaweem laſſitajeem eſſam iſteifkuſchi. Jelgawaš eelaš taggad gan drihſ wiſſzaur iſbruggetaš, eelaš irr plattaš un garrâš, un kad gan drihſ pee iſſakra namma dahrâ un widdû ruhme irr, tad leelu ruhmi aiſnem. Nammu pawiffam 770, no kurreem 50 muhrehkti. Gan drihſ wiſſaš Jelgawaš Teefâš pilli tohp turretaš. Baſnizu irr 6 un wehl 3 Zuhdu ſkôhleš jeb Einagoges; ſudmallu 4. Pehz beidſamaš zilweku ſkaiſchanaš to eedſihwotaju no wihrifſchu un ſeewiſſchu kahrtâš pawiffam 9629 beš Saldateem. Pee Jelgawaš wehl peederr ta Rahtš=muſiſcha ar 17 ſaimneekem un trihš maſaš muſiſcheleš ar plawahm beš klaufitajeem. Tahdu maſu muſiſchelu ar plawahm un dahrſeem wehl pulku uš Rahtš grunti irr, kaš Jelgawaš eedſihwotajeem peederr. Wiſſa ta grunte, kaš pee Jelgawaš peekriht, irr lihdf gnahm werſtehm garra un lihdf 3 werſtehm platta.

(Zurplikam wairak.)

Kurſiſchōš, tanni 10tâ Janwar.

Gohdš jadohd, kam gohdš peenahkaš! tâ ir eš ſawai miſlai draudſei jaumu gaddu ſah-

foht, to gohbu ne warru aisturrecht, fo winna zaur diwi Deewam patihfameem darbeem wehl wezzâ gaddâ taifni irr pelnijufi. —

Kad, kâ itt pareiffi no Teefas aistleegts, lihkus pee Basnizâs ne drihftt aprakt, tad ir pee mums daschâs faufâs kalninu weetâs kapfehrtis bija usnemtâs, fur tahs draudses mirruschi glabbati tappe. Katram tē pee-eeschana bija beidsamas duffas dehl; bet weens pats to ne eespehje, un wisseem wehl tahs faspreests prahs ne bija, schohs Deewa tihrumus tâ fargagt, ka ir neprahsigam lohnam pee-eeschana un walla ne buhtu, to apraktu faulus iskufstinaht un scho fwehtu weetu fagahniht. Bet kad nu zaur jauneem lifkumeem pagasts zehlehs, un lihds ar winnu ir pagasta preekschneeki un teefas wihri, tad arri ahtraki wiffa draudse weenâ prahâ fatiffe un apnehmahs: ap katru tahdu kapfehrti kohschu walnu zelt, un paschâ widdû wahrtus ar aisslehdsamu atflehu eelift. Tas tappe norunnahs un ahtri padarrihts, un taggad katrs preezajahs to jauku darbu redsoht. Wisseem teem, kas, — Deews peedohd! — irr pee pascha leelzella sawas kapfehrtis pasaules apsincklam nodohd, wisseem teem lai jell' schi labba preekschihme weiti ne spihd!

Tas ohtrs teizamâs darbs irr nabbaqu apgahdaschana. Mufsu draudse to pee firds nehme, kâ nejauki un neschehligi tas irr, kad draudse zeesch, ka winnas wezzeem un gaudeneem brahleem un mahsahm, kas, kamehr wehl jauni un spirgti bija, draudsei par labbu ar fweedreem strahdaja, ka teem deedeledameem subri un gruhti apfahrt jastaiiga maises kumnost mefleht. Tapehz Kurtschu un Swahrdes draudse apnehmahs patte par saweem nabbageem gahdaht. No Pagasta-teefas wiffi pateeffigi nabbaqi tappe ismekleti un farakstiti, un katris no scheem fahdâs mahjâs fainneekam uswehlehts, kas no draudses to pehz mitteschanas waijadisgu un nospreestu maifi dabbu. Wes sam wehl ihpafchi nabbaqu lahde pataifita tappufi, kas fwehtdeenâs Basnizâ tohp nolifta, un kurrâ katrs kristigs deewabihjigs zilweks

sawas schehlastibas dahwanas warr eemest. Schi lahde no Mahzitaja tohp glabbata, un winsch faraksta wiffas fameestas dahwanas. Katrâ zettorkfni pagasta preekschneeki fanahk, un Mahzitaîs tahs dahwanas stary teem faizinateem nabbageem isdalla, un nahfoschâ fwehtdeenâ winsch no kanzeles peeminn, zif naudas bija eenemta zif isdohhta. — Katram pagasta preekschneekam tee eefsch winna aprinkes buhdami nabbaqi tohp uswehleti, un winnam japeeraug, tikpatt kâ fainneeks to usnemtu apkohpschamu pareiffi padarra, kâ arridsan, ka schee nabbaqi ne fur deedeledami apfahrt ne wasajahs, bet mahjâs zif spehdami zaur maseem weegleem darbeem fainneekam farou pateizibu parahda. Ja fahds atrastohs, kas scho noliftschamu pahrfahptu un deedeletu, tad tahds no Pagasta-teefas tohp strahpehts, un winna zettorkfna dalka pee nabbaqu lahdes tahdam subd un teem zitteem par labbu nahk. Wisseem no tahs draudses apgahdateem nabbageem, fwehtdeenâs Basnizâ janahk, ka tee par saweem apgahdatajeem Deewu warr luhgt; bet teem no wiffadas deedeleschanas un frohga wasaschamas jafargahs.

Gaddu beidsohd Mahzitaîs wiffai draudsei no kanzeles rehkinumu nodohs, un isteiks, kas nabbageem par labbu eenemts un isdohts tappis.

Lai nu Deews schohs jaukus darbus fwehti pee wisseem teem, kas tohs labprahrtigi usnehmufchi! Tee irr tee pirmi seedi, kas pee mums no jaunâs brihwibas buhschanas rahdahs, pateefi — ir augli rassees! —

Pauffler.

* * *
Eefsch wahzu Swischn lassa, kad wilki Sprantschu semmē ifgaddâ leelu fahdi darroht. Gan par isgahjufchu gaddu 1970 wilki fur effam noschauti, tatschu wehl dsind no daschahm nclainehm, fo schee fwehri tur padarra. Pee Waresnes pilfata wilks us leelzeltu melderim peefritte, fo buhtu faplehstis,

ja zilweki paligâ nahkufchi to wihru ne buhtu puffs dsihwu glahbuschi. Tuliht pehz tam tas pats wilks 3 feewahm peeskrehje, fo ta fakohde, ka ta weena tepatt nomirre. Pehz weenas stundes atkal weenam wihram peeskrehje un tam weenu rohku nokohde. Ohtrâ deenâ leela meddischana tappe turreta; weens jehgeris wilkam lohde zaur meesu schahwe, bet wilks lehze us winnu un winnam to kreisu waigu isplehse; atkal zits jehgeris wilku ohtrâ reisê faschahwe, bet ir to wilks negantigi fakohde, kamehr treschu un zettortu schahwenu dabbujis, pee semmes kritte un nosprahge. — Woi tas wilks traks bijis, woi Sprantschu semmes wilki dauds stipraki un nifnaki ne kâ pee mums, fur, kad meddischana tohp turreta, bailigi kâ fakkî. — Bet skahdes schê arri deesgan darra, jo eeksch Nihges pilfata Iwischm lassa, kad eeksch Geks kirspheles, ne zil tahlû no Lehrpattes, par isgahjufchu gaddu eeksch II mehnescheem no wilkeem saplehsti: 81 sirgi un lûmmeli, 106 leeli lohpi, 16 telli, 280 aitas, 82 kajas, 186 zuhtas un sîweni, un 39 sunni, un tatschu laudis tur facka, ka zitteem gaddeem wehl wairak skahdes darroht! —

Wehl elka = deewiba dauds weetas schinni pasaulê irr atrohnama. Geksch tahs tahlas India semmes wehl ifgaddus dauds seewas, kad wihri mirruschi, paschas gribbedamas leel fadedsinatees un to par leelu gohdu un swehtu uppuri turra. Tannîs semmes arri tahda mahnutizjiba gaddahs, ka kad leelas flimnibas behrneem peesittahs, winnu dsihwibu warroht isglahbt, ja pats tehws preeksch flimneem behrneem fadeggahs. Tâ ne zil ilgi weens wezs tehws few pascham gallu darrija. Leela bedre tappe israkta un leels ugguns tē tappe eekurrechts un tas wezs tehws, sawus elkus peefauzis, celehze tanni ugguni eekschâ, wissi raddi tuliht semni ar schippelehym usmette, un tã tas nelaimigs zilweks us puffi tappe fadedsinahts un us puffi dsihws aprakts; 2 no winna sifkeem behrneem, kas klachtu stahweja, raudaja gauichi, bet tee zitti raddi to turreja par leelu gohdu, kas winnu zilti effoht notizjis. Lai Deewu slawejam, ka tahda elka = deewiba

un mahnu = tizziba pee mums fern beenahm is-suddusi un lai no wissas firds wehlam, ka tas gaischums tahs Kristigas tizzibas arri winnus tumfchus laudis apgaisnotu.

* * *

Geksch wahzu Iwischm wehl lassa, kad Englenderu semmê weens zilweks, kam leeli parradi bija, tappe teikts mirris effam un arri paglabbahts. — Pehz triun deenahm tappe daudsinahts, ta nelaika gars kâ kahds kehms effoht rahdijees eeksch redsamâs meefas. Winna parradu deweji par to dohmas turreja un lifke to mirronu atkal israkft, un kad sahrki atwehre, tad redseja ka tur ne bij lihka eekschâ, bet ka tas sahrkis ar afmineem bij pildihst! — Ekkur wiltiga krahpschana! —

Teesas fluddinaschanas.

Wissi tee, kam taisnas prassischanas buhtu pee tahs masas mantas ta preeksch kahdahm neddelahm ar leeleem parradeem nomirruscha schinniga saimmeeka Salne Pahwil; talihds arridsan pee tahs mantas ta schinniga saimneeka Lepel Indrik, kas parradu makfaschanas nespehziabas dehl sawas mahjas, fur Inventariuma gabbali truhft, nodewis, tohp no schihis Pagasta = teefas aizinati, lai pee saudeschanas sawas teefas eeksch gnahm neddelahm no tahs schein appafschâ rakstias deenas peefeizahs un sagaida, fo Teefa spreedihs. Baltas = muischas Pagasta = teefâ, tanni 14tâ Dezember 1822. (3)

Lezke Brenz, Pagasta = wezzakais.

J. G. von Grebſki, Pagasta = teefas
frihweris.

* * *

Ur Nihzes = muischas polizejes sinu un us nospreeschanu tahs Nihzes Pagasta = teefas, tohp wisseem fluddinahts, ka tai Imâ Werwar mehnescha deenâ schinni gaddâ, taps pee Nihzes Basnizas - frohga uhtrupâ pahrhohta weena dalka to laudim gohbu-, galwas = naudas un magafmes = parradu labbad atnemtu sirgu,

gohwu, zuku un awju. Tapatt arridsan ta
ohtra dalla scho minnetu lohpu taps pahrdohfa
tai 5ta Wevwar mehnescha deenâ pee Nihzes
Leepen=frohga. Pirzejeem ta nauda tuhliht
ja makfa. Nihzes=muischâ, tai 5ta Janwar
deenâ 1823. (1)

Pankohk Mikkelis, pagasta=wezzafais.

W. Rothe, Teesas srihweris.

Z s d a h w a f c h a n a.

Tas pee Leelas=Cezawas peederrigs Rudsu-
frohgs irr us scheem Jahneem 1823, us arrenti
dabbujams; kas patifschanu turra scho frohgu
us arrenti nemt, warr schinni mehnesi pee
Leelas=Cezawas muischas=waldischanas teif-
tees. — Echis frohgs irr us to leelu zellu no
Zelgawas us Zehkabapilfatu un arri us to
zellu no Bauffas us Nihgu. Leelas=Cezawas-
muischâ, tai 2tra Janwar 1823. (1)

Leelas=Cezawas muischas=waldischana.

Zitta fluddinaschana.

Tanni 29tu Dezember iseihoht 30tu nahfoht,
mannim 2 smukki bruhni sirgi ar kaltahm kam-
manahm, 2 freewu wehrselehm, 2 jauneem
ahdu krusa grohscheem, 2 eemaufteem un 2
jauneem djeltaneem sirgu dekkeem, irr nosagti.
Tas weens sirgs irr 8 gaddu wezs, 11½ weh-
rendeles augsts, garra un schaura balta srihpe
us peeri, kruhts un krusis platti; tas ohtrais
irr 7 gaddu wezs, bischliht wairak kâ 11 weh-
rendeles augsts, weena pakkal kahja bischliht
balta, krusis un kruhts arri platti, un kad
pee braukfchanas eefilst, tad spalwe paleef
spurraina. Kas mannim schohs 2 nosagtus
sirgus atskappe, tam es sohlohs 15 sudraba
Rubbelus. Es luhdsu wiffus zeenigus Mah-
zitajus pa Kur= un Widsemmi, lai winni
mannim to mihlestibu darra, un scho nelaimi,
kas mannim usgahjusi, pa sawahm Basni-
zahm pasluddina. Zohdes Basnijas=kunga-
muischâ, tanni 6ta Janwar 1823. (1)

Ernst Svenson, Zohdes draudses Mahzitais.

Naudas, Labbibas un Prezzu tirus us plazzi. Nihgê tanni 22tra Janwar 1823.

	Sudraba nauda.			Sudraba nauda.	
	Rb.	Kp.		Rb.	Kp.
3 Rubbuli 72 Kap. Papihru naudas geldeja	1	—	1 Pohds kannepu . . . tappe makfahs ar	1	—
5 — Papihru naudas . . . —	1	34	1 — linnu labbakas surtes — —	2	50
1 jauns Dahlberis . . . —	1	32½	1 — sliktakas surtes — —	2	20
1 Puhrs rudsu . . . tappe makfahs ar	1	35	1 — tabafa . . . — —	1	—
1 — fweeschu . . . — —	1	65	1 — dselses . . . — —	1	75
1 — meeschu . . . — —	1	—	1 — fweesia . . . — —	2	—
1 — meeschu=putrainu — —	1	40	1 muzzu silku, preeschu muzzâ — —	6	—
1 — ausu . . . — —	—	63	1 — wihfchnu muzzâ — —	6	25
1 — fweeschu=miltu . . . — —	2	50	1 — farkanas fahls . . . — —	7	—
1 — bihdeletu rudsu=miltu — —	1	65	1 — rupjas leddainas fahls — —	6	—
1 — rupju rudsu=miltu — —	1	40	1 — rupjas balta fahls — —	5	—
1 — sirnu . . . — —	1	50	1 — smalkas fahls . . . — —	4	75
1 — linnu=sehklas . . . — —	3	—	50 Graschi irr Barra jeb Papihres Rubbulus un		
1 — kannepu=sehklas . . . — —	1	75	Barra nauda stahw ar papihres naudu weenâ		
1 — kimmennu . . . — —	3	50	makfa.		

Es ist zu drucken erlaubt.

Im Namen der Civiloberverwaltung der Ostseeprovinzen: J. D. Braunschweig, Censur.